„Mi, Mátyás, Isten kegyelméből Magyarország királya…
kelt Báta mezővárosában, Szent Mihály arkangyal megjelenése utáni csütörtökön, 1463-ik évben”

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁS 2008. május 12. – szeptember 30.

Szent László király 1093-ban alapított Bátán apátságot az itt élő török nyelvű nomád nép a besenyők megtérítésére. Az apátság országszerte ismert volt a "Szent Vér" ereklyéről, ezért gyakran idelátogattak még a magyar királyok is. A Hunyadi család tisztelete az ereklye iránt feltűnő. 1463 májusában Mátyás maga is hosszú időt töltött a monostorban, melyről két, innen küldött levele is tanúskodik. E levelek szolgáltak címadóként kiállításunkhoz, mellyel az uralkodóról kívánunk megemlékezni a Reneszánsz Évében.

A francia eredetű reneszánsz szó újjászületést jelent. Elsősorban az ókori klasszikus szövegek, ismeretek és ezek hasznosításának művészeti és tudományos újrafelfedezésére utal. Másodsorban ezeknek a szellemi tevékenységeknek az eredményeként az európai kulturális élet általánosságban vett újjászületését is jelöli.

A reneszánsz fokozatosan alakult ki különböző helyeken és időben, így elindulása, ezáltal formálisan a középkor vége nem köthető meghatározott helyhez vagy időhöz. A reneszánsz központja Itáliában volt, de idővel fokozatosan átterjedt Európa többi országára. Legkorábban Magyarországon jelent meg a 15. század közepén.

Mátyás király kitűnően beszélt és olvasott olaszul és rajongott a reneszánsz vívmányaiért. Bőkezű pártfogása sok itáliai humanistát vonzott a budai és visegrádi királyi udvarba. Több itáliai tudós és művész 1476-ban Mátyás második feleségének, a nápolyi Beatrixnak a kíséretében érkezett Budára. Mátyás könyvtára, a Bibliotheca Corviniana, Európa legnagyobb történelmi, filozófiai és tudományos kódexgyűjteménye volt, amelyet csak a római pápák vatikáni könyvtára múlt felül.

Mátyás király, a fennmaradt adatok szerint három alkalommal is hosszabb időt töltött a bátai monostorban. Egyik ilyen alkalom az 1463-as tolnai országgyűléshez kapcsolódik, amikor Mátyás hosszú időt töltött Bátán, innen irányítva hadserege megszervezését és ellátását.

▪